

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

Veelgestelde vragen advies van de Stichting van de Arbeid over de verplichte AOV

Inhoudsopgave

Klik op de vraag om het antwoord te lezen

1.	Hoe ziet de verplichte basisverzekering eruit?.....	2
2.	Wie is verzekerd via de publieke basisverzekering?.....	2
3.	Wat is afgesproken over een lopende zelf afgesloten AOV bij een verzekeraar?	2
4.	Zijn zelfstandigen met weinig inkomen ook automatisch verzekerd via de publieke verzekering en moeten zij premie betalen?	2
5.	Hoe wordt de uitkering bepaald?	2
6.	Kunnen zelfstandig ondernemers zich bijverzekeren?.....	2
7.	Waarom biedt de StAr de mogelijkheid van een AOV bij een verzekeraar als alternatief?.....	3
8.	Zijn er voorwaarden verbonden aan het verzekeren via een verzekeraar als alternatief?.....	3
9.	Wat kunnen de effecten op de publieke premie zijn als mensen toch voor een AOV via een verzekeraar kiezen?	3
10.	Wat als ik nog voor een deel in loondienst ben, moet ik dan verplicht minimaal een inkomen verzekeren van € 30.000,-?	3
11.	Ik betaal voor de verplichte verzekering net zoveel als voor mijn AOV bij een private verzekeraar, alleen daar heb ik een veel kortere wachttijd en een hoger inkomen verzekerd. Wat is verstandig om te doen?.....	4
12.	Betaal ik straks indirect mee aan de premie voor ondernemers met lichamelijk zware beroepen? Omdat er staat: Er vindt geen selectie plaats op leeftijd, beroepsrisico's of kans op ziekte.....	4
13.	Stelt de StAr nog voorwaarden aan de private verzekeringen?.....	4
14.	Als ik arbeidsongeschikt ben, moet ik dan ander werk gaan doen?	4
15.	Wat betekent gangbare arbeid?	4
16.	Wie beoordeelt of ik arbeidsongeschikt ben?	4
17.	Moeten verzekeraars, net als de publieke regeling, iedereen accepteren?.....	4
18.	Is de publieke verzekering een sommenverzekering of een schadeverzekering?.....	4

1. Hoe ziet de verplichte basisverzekering eruit?

- Het gaat om een publiek uitgevoerde verzekering. De uitvoering en re-integratie worden verzorgd door UWV.
- De uitkering bedraagt 70% van het laatst verdiende inkomen, met een maximum van € 1.650,- bruto per maand. Dit is gelijk aan het Wettelijk Minimum Loon (WML).
- Maximaal kan een inkomen van circa € 30.000,- worden verzekerd (143% van het WML).
- De premie is inkomensafhankelijk, naar schatting 8% van het inkomen (tot 143% WML) en wordt geïnd door de Belastingdienst.
- De premie is fiscaal aftrekbaar.
- De wachttijd is standaard 52 weken, maar zelfstandigen wordt de keuze geboden om deze periode aan te passen naar 26 of 104 weken tegen een aangepaste premie.
- De verzekering loopt tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.
- De verzekering hanteert het arbeidsongeschiktheids criterium gangbare arbeid.

2. Wie is verzekerd via de publieke basisverzekering?

- Zelfstandig ondernemers zonder personeel (zzp) met winst uit de onderneming;
- Beroepsbeoefenaren (met resultaat uit overige werkzaamheden);
- Directeur-grotaandeelhouders zonder personeel;
- Meewerkende echtgenoot of echtgenote.

De verzekeringsplicht, vanuit de StAr, geldt niet voor zelfstandigen met personeel.

3. Wat is afgesproken over een lopende zelf afgesloten AOV bij een verzekeraar?

Zelfstandigen die nu al een AOV hebben vallen buiten de doelgroep van de publieke verzekering. Hun verzekering bij de verzekeraar blijft gewoon doorlopen zoals afgesproken. Ook zelfstandigen die nu al arbeidsongeschikt zijn en een uitkering ontvangen uit een bestaande verzekering vallen buiten de doelgroep van de publieke basisverzekering. Deze uitkeringen blijven gewoon doorlopen zoals afgesproken.

4. Zijn zelfstandigen met weinig inkomen ook automatisch verzekerd via de publieke verzekering en moeten zij premie betalen?

Alle zelfstandigen met inkomen betalen premie en hebben recht op een uitkering. Ook zelfstandigen die slechts een klein inkomen verdienen uit zelfstandig werk. Zij betalen een lagere premie en ontvangen een kleine uitkering.

Startende zelfstandigen hebben recht op een uitkering als ze daadwerkelijk een inkomen hebben verdiend.

5. Hoe wordt de uitkering bepaald?

Voor het bepalen van de uitkeringsgrondslag is het gemiddelde inkomen van de 3 jaren voor arbeidsongeschiktheid bepalend. Voor recent gestarte zelfstandigen wordt gekeken naar de periode tussen de start van de onderneming en de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheid. Er wordt geen rekening gehouden met eventueel inkomen dat zij eerder in loondienst verdienden.

6. Kunnen zelfstandig ondernemers zich bijverzekeren?

Aanvullend op de publieke basisverzekering kunnen zelfstandigen zich bijverzekeren door zelf een AOV af te sluiten bij een verzekeraar.

Zelfstandigen kunnen ook kiezen voor een AOV bij een verzekeraar die minimaal datgene dekt wat de publieke basisverzekering ook dekt. Dit als alternatief voor de publieke verzekering.

7. **Waarom biedt de StAr de mogelijkheid van een AOV bij een verzekeraar als alternatief?**

De StAr ziet dat dit klantvriendelijker is dan de situatie waarin de zzp'er 2 verzekeringen afsluit: een publieke basisverzekering en zelf afgesloten AOV bij een verzekeraar.

De voordelen voor de zelfstandige zijn:

- Bij een verzekeraar krijgt de zzp'er niet te maken met 2 administratieve systemen.
- Bij een verzekeraar is bij de beoordeling van arbeidsongeschiktheid en re-integratie maar één instantie betrokken. Als de zzp'er 2 verzekeringen moet afsluiten brengt dat een ongewenste knip in de re-integratiemaatregelen en uiteindelijk een minder efficiënte re-integratie met minder beschikbare financiële middelen met zich mee.
- Passende voorwaarden: de populatie zelfstandigen is zeer divers: part time, full time, met/zonder kapitaal in het bedrijf, als neveninkomen of als hoofdkomen etc. Daar komen afwijkende behoeften en belangen uit voort wat betreft een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid. De publieke basisverzekering is dan niet in alle gevallen het meest passende product. En enkel een hoger bedrag bijverzekeren lost dan niet alles op. Zo is het via een verzekeraar onder andere ook makkelijker om meer passende, vaak royelere, voorwaarden af te sluiten zoals bijvoorbeeld een beroepsarbeidsongeschiktheidsverzekering.
- Grensbedrag: een belangrijk fenomeen is ook de toegankelijkheid voor mensen die net boven het minimum loon zitten van de publieke basisverzekering. Zelfstandigen met een (zeer) hoog inkomen hebben een duidelijk verzekerbaar belang om een aanvullende verzekering af te sluiten. Ondernemers die iets meer verdienen dan het publiek verzekerde bedrag zullen mogelijk minder snel 2 verzekeringen (publiek en via een verzekeraar) afsluiten.

8. **Zijn er voorwaarden verbonden aan het verzekeren via een verzekeraar als alternatief?**

Er komt een toetsingskader. Dit toetsingskader moet borgen dat er op individueel niveau (AOV via een verzekeraar) geen sprake is van onderverzekering of het ontduiken van de wettelijke verzekeringsplicht:

- Het risico op arbeidsongeschiktheid moet minstens net zo goed worden afgedekt tot aan de AOW-leeftijd.
- De premie moet minimaal dezelfde zijn als geldt voor de publieke verzekering om te voorkomen dat iemand uitstapt om daarmee een lagere premie te krijgen.
- Vermogen of partnerinkomen kunnen niet gezien worden als alternatief arrangement.
- Op systeemniveau ziet de StAr daarnaast als extra uitgangspunten:
 - De regeling moet handhaafbaar en uitvoerbaar zijn. Het moet controleerbaar zijn of iemand ook aangesloten blijft bij dit 'beter passende arrangement'.
 - Het moet geen uitholling van de publieke basisverzekering veroorzaken.

9. **Wat kunnen de effecten op de publieke premie zijn als mensen toch voor een AOV via een verzekeraar kiezen?**

In de situatie waarin onder andere het toetsingskader wordt gehanteerd zal het prijsopdrijvende effect beperkt blijven is de verwachting van De Stichting in het advies. Mochten er desondanks toch publieke tekorten ontstaan, dan is er een buffer beschikbaar omdat zelfstandigen vanaf dag 1 een structurele premie betalen, maar er – vanwege de wachttijd – niet vanaf dag 1 al uitkeringen worden gedaan. De buffer die hierdoor ontstaat kan worden gebruikt om de eventuele premie-effecten te neutraliseren.

10. **Wat als ik nog voor een deel in loondienst ben, moet ik dan verplicht minimaal een inkomen verzekeren van € 30.000,-?**

Alle zelfstandigen met inkomen betalen een premie en hebben recht op een uitkering. Ook zelfstandigen die slechts een klein inkomen verdienen uit zelfstandig werk. Zij betalen een lage premie en ontvangen een kleine uitkering. Elke zelfstandige verzekert zich standaard voor een uitkering van 70% van het laatstverdiende inkomen uit zelfstandig werk.

- 11. Ik betaal voor de verplichte verzekering net zoveel als voor mijn AOV bij een private verzekeraar, alleen daar heb ik een veel kortere wachttijd en een hoger inkomen verzekerd. Wat is verstandig om te doen?**
Voldoet de zelfstandige aan het toetsingskader (eerder in deze Q&A toegelicht) en is er de behoefte aan een kortere wachttijd dan is een integrale verzekering een optie. Het is verstandig om daarover met een adviseur in gesprek te gaan om de specifieke klantwensen in kaart te (laten) brengen.
- 12. Betaal ik straks indirect mee aan de premie voor ondernemers met lichamelijk zware beroepen? Omdat er staat: Er vindt geen selectie plaats op leeftijd, beroepsrisico's of kans op ziekte.**
Ja, dat is zo. De publieke verzekering kent een grote mate van solidariteit waardoor zelfstandigen met een 'zwaar' beroep dezelfde premie betalen als zelfstandigen met een 'lichter' beroep.
- 13. Stelt de StAr nog voorwaarden aan de private verzekeringen?**
Ja, maar deze zijn nog niet duidelijk.
- 14. Als ik arbeidsongeschikt ben, moet ik dan ander werk gaan doen?**
Re-integratie is een belangrijk onderdeel van het voorstel en start direct bij een ziekmelding. Het doel is om zelfstandigen snel weer aan het werk te helpen. Het uitgangspunt is hierbij gangbare arbeid.
- 15. Wat betekent gangbare arbeid?**
Dit betekent dat bij het bepalen van de mate van arbeidsongeschiktheid er rekening wordt gehouden met alle werkzaamheden die iemand nog wel kan uitvoeren. Met beroep, opleiding en werkervaring wordt dus geen rekening gehouden.
- 16. Wie beoordeelt of ik arbeidsongeschikt ben?**
Dat doet UWV.
- 17. Moeten verzekeraars, net als de publieke regeling, iedereen accepteren?**
In het advies van de StAr staat dat verzekeraars de toegankelijkheid van verzekeringen moet verbeteren. Hoe dit exact gebeurt, is nog niet duidelijk. Daarover gaat de StAr in overleg met het Verbond van Verzekeraars.
- 18. Is de publieke verzekering een sommenverzekering of een schadeverzekering?**
In het voorstel staat over een schadeverzekering. Dat betekent dat bij arbeidsongeschiktheid rekening wordt gehouden met het inkomen dat een zelfstandige nog kan verdienen. De wettelijke uitkering wordt dan, vanwege deze inkomsten, lager vastgesteld.